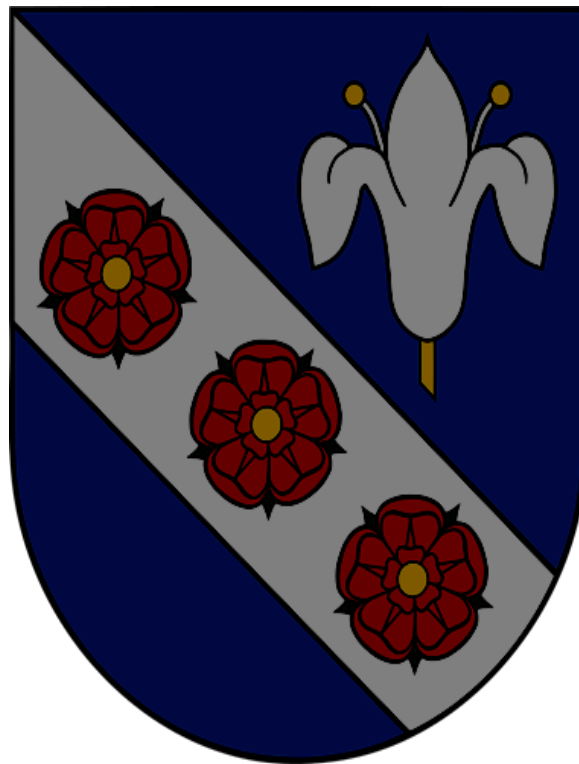

Załącznik do
Uchwały Nr XXIII.163.2021 Rady Gminy Stara Błotnica
z dnia 22 lutego 2021 roku

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY

Na lata 2021 - 2023

Gmina Stara Błotnica

WPROWADZENIE

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 – 2023 w Gminie Stara Błotnica opracowano w oparciu o art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U. z 2020 r. poz.821) w myśl którego gmina zobowiązana jest do tworzenia gminnego systemu profilaktyki i opieki nad dziećmi i rodziną.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021 - 2023 stanowi samodzielny program, służący wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.

Rodzina to podstawowa grupa społeczna, która kształtuje osobowość człowieka, jego styl życia oraz system wartości.

Rodzina jako podstawowa komórka społeczna spełnia istotne funkcje zaspakajające potrzeby społeczne, psychiczne i emocjonalne swoich członków. Jest ona pierwotnym, najważniejszym środowiskiem, w którym kształtują się postawy, zachowania i poglądy, także umiejętności oceny sytuacji. Rodzina jest także pierwszym i najważniejszym środowiskiem wychowawczym w życiu każdego dziecka. Dzięki oddziaływaniom opiekuńczym i wychowawczym rodzina przygotowuje dziecko do samodzielnego życia w społeczeństwie, które podejmuje już jako dorosły człowiek.

Obecny czas nie jest łatwy dla rodziny, a szczególnie zmieniająca się sytuacja społeczno – gospodarcza oraz epidemiologiczna w kraju spowodowała duże przemiany w życiu ludzi, pojawiły się zagrożenia powodujące niejednokrotnie kryzys rodziny.

W rodzinach dysfunkcyjnych, nie spełniających swych funkcji wychowawczych obserwujemy brak właściwej opieki nad dziećmi, niewłaściwe wzorce zachowań, zaniedbania.

Patologie występujące w rodzinie stają się przyczyną niedostosowania społecznego dzieci i młodzieży, które przejawia się w picu alkoholu przez nieletnich, palenia papierosów, wagarach, narkomanii, kradzieży, agresji, nadpobudliwości, trudności w nauce, braku umiejętności funkcjonowania w grupie rówieśniczej i środowisku.

Długoletnie przebywanie rodziny w sytuacji kryzysowej może spowodować całkowite zerwanie więzi rodzinnych i umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej. Mając na względzie fakt, że rodzina biologiczna jest najbardziej sprzyjającą w prawidłowym rozwoju dziecka, należy zadbać o to, aby jak najdłużej w niej pozostało.

Dlatego też pomoc rodzinie winna mieć na celu pomoc w podtrzymywaniu pełnienia pozytywnych ról społecznych poprzez wzmacnianie zasobów, które znajdują się w rodzinie. Poprawy ich życia i wspieraniu ich w pełnieniu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Najważniejszą sprawą jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dla dzieci i młodzieży w taki sposób, aby zapobiegać powielaniu nieprawidłowych wzorców w przyszłości. Pozostawienie rodzin bez fachowego dla nich wsparcia i pomocy specjalistycznej może spowodować wzrost zjawiska dalszej ich degradacji i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami.

Za pomoc rodzinom zagrożonym marginalizacją oraz wykluczeniem społecznym odpowiedzialne są następujące grupy zawodowe: pracownicy socjalni, pedagodzy, policja, asystenci rodzin, kuratorzy, przedstawiciele służby zdrowia (pielęgniarki szkolne i środowiskowe), specjaliści zatrudnieni w placówkach oświatowych, psychologowie, logopedzi.

Jedynie dzięki odpowiedniemu zestawowi interdyscyplinarnych działań podjętych przez przedstawicieli tych grup możliwe jest przywrócenie prawidłowych funkcji rodziny.

Efektywna pomoc skierowana do rodzin doświadczających trudności oraz właściwa pomoc dzieciom pochodzącym z rodzin zagrożonych wykluczeniem społecznym może zostać zrealizowana poprzez współpracę instytucji, organizacji oraz służb, które świadczą pomoc rodzinom na poziomie gminy.

Gminny Program Wspierania Rodziny dla Gminy Stara Błotnica na lata 2021 – 2023 to usystematyzowana, długoterminowa i perspektywiczna koncepcja polityki społecznej, mająca na celu podniesienie efektywności oraz skuteczności działań podejmowanych przez instytucje samorządowe na rzecz rodzin zamieszkujących gminę Stara Błotnica. Adresatem Programu są rodziny zamieszkujące gminę Stara Błotnica, a w szczególności rodziny borykające się z trudnościami opiekuńczo - wychowawczymi oraz innymi problemami społecznymi, które narażają te rodziny na wykluczenie społeczne.

Wszelkie działania powinny być jednak prowadzone za zgodą rodziny i z jej aktywnym zaangażowaniem przy koordynacji osób odpowiedzialnych za wykonanie powierzonego zadania.

Podstawa prawna programu.

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. z 2020 r., poz. 821)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz. U. z 2015 r., poz.1390)
- Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz. U. z 2020 r. poz. 1876 ze zm.)
- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2016 r. poz. 487)
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 783)
- Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w gminie Stara Błotnica na lata 2021 - 2025

Diagnoza sytuacji rodzin korzystających z pomocy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy.

W 2020 roku z pomocy z Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej wynikającej z ustawy z dnia 12 marca 2004. o pomocy społecznej skorzystało **68** rodzin, w tym **184** osób w tych rodzinach.

Rodziny z dziećmi stanowiły **48%** wszystkich korzystających z pomocy.

Tabela poniżej przedstawia rodziny objęte pomocą z podziałem na dzieci, które skorzystały ze świadczeń Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy w 2020 roku

	Liczba dzieci w rodzinie				
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci
Liczba rodzin	11	12	7	2	1

Tabela 1. Rodziny objęte pomocą z podziałem na liczbę dzieci
źródło: dane własne GOPS

Ponadto z pomocy społecznej w 2020 roku skorzystało **9** rodzin niepełnych. Poniższa tabela obrazowo przedstawia rodziny niepełne korzystające ze świadczeń GOPS z podziałem na liczbę dzieci.

Rodziny niepełne objęte pomocą GOPS z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

	Liczba dzieci w rodzinie			
	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 i więcej
Liczba rodzin	4	2	1	2

Tabela 2. Rodziny niepełne objęte pomocą z podziałem na liczbę dzieci
źródło : dane własne GOPS

Z diagnozy socjalno – bytowej rodzin i osób korzystających ze wsparcia Ośrodka Pomocy Społecznej wynika, że dominującymi problemami dla rodzin korzystających ze świadczeń pomocy społecznej są :

- niskie wykształcenie,

- niewystarczające kwalifikacje i umiejętności zawodowe,
- zaniżony poziom własnej wartości,
- niezaradność,
- trudności w radzeniu sobie z kryzysem wynikającym zazwyczaj z nierozwiązywanych konfliktów rodzinnych,
- problemy wychowawcze w rodzinie.

Wskazane powyżej problemy bardzo często powodują uzależnienie się od pomocy społecznej i świadczeń wypłacanych przez GOPS. W rodzinach, u których występują powyższe problemy można zaobserwować zjawisko wyuczonej bezradności.

Poniżej przedstawione zostaną najczęstsze powody korzystania przez rodziny czy osoby ze świadczeń pomocy społecznej. Należą do nich:

- niskie dochody - 38 rodzin
- niepełnosprawność - 28 rodzin
- bezrobocie – 22 rodziny
- bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego – 18 rodzin
- potrzeba ochrony macierzyństwa – 11 rodzin
- długotrwała i ciężka choroba – 10 rodzin
- zdarzenia losowe – 5 rodzin

Niestety pomimo podejmowanych działań aktywizujący zawodowo poziom bezrobocia w Gminie Stara Błotnica wciąż utrzymuje się na dość wysokim poziomie. Na koniec września 2020 r. w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białobrzegach w gminie Stara Błotnica zarejestrowanych było ogółem **1065** osób bezrobotnych, w tym **490** kobiety. Prawo do zasiłku posiadało tylko **106** osób, w tym 53 kobiety.

Wśród osób zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy w Białobrzegach można wyróżnić trzy główne grupy osób:

- 120 - osoby bez kwalifikacji zawodowych,
- 89 - osoby młode w wieku produkcyjnym do 30 r.ż
- 69 - osoby długotrwale bezrobotne.

Duża liczba osób zarejestrowanych w Urzędzie Pracy może wynikać z rolniczego charakteru gminy i ubogiej infrastruktury. Zazwyczaj osoby w wieku produkcyjnym poszukują zatrudnienia poza terenem naszej gminy.

Na terenie Gminy utrudniony jest również dostęp do poradni i placówek specjalistycznych, zabezpieczono tylko dostęp do podstawowej opieki zdrowotnej, a problemy zdrowotne w naszej gminie są wśród dominujących powodów ubiegania się o pomoc.

Sytuacja taka powoduje również trudności w rozwiązywaniu problemów w rodzinach borykających się z problemami wychowawczymi.

Na terenie gminy Stara Błotnica dzieci realizują obowiązek szkolny w 4 szkołach podstawowych , transport dzieci do szkół zapewnia gmina.

W tabeli poniżej przedstawione zostało liczbowe rozmieszczeni uczniów w danej szkole.

Szkoły	Liczba dzieci w roku szkolnym 2019/2020
Publiczna Szkoła Podstawowa w Starej Błotnicy	192
Wychowanie przedszkolne „ O ”	14
Publiczna Szkoła Podstawowa w Starym Goździe	189
Wychowanie przedszkolne „ O ”	17
Publiczna szkoła Podstawowa w Kaszowie	6
Wychowanie przedszkolne „ O ”	8
Publiczna Szkoła Podstawowa w Starych Sieklukach	121
Wychowanie przedszkolne „ O ”	19
Razem :	566

Tabela 3- liczbowe rozmieszczenie uczniów w poszczególnych szkołach na terenie gminy Stara Błotnica

źródło : pracownik oświaty w Urzędzie Gminy w Starej Błotnicy

W trakcie procesu rozwoju dziecka najistotniejszym elementem jest integracji z rówieśnikami oraz reakcje na wszelkie odchylenia od prawidłowego rozwoju w jak najwcześniejszej fazie ich występowania. Aby w sposób wystarczający zabezpieczyć podstawowe potrzeby najmłodszych mieszkańców na terenie Gminy Stara Błotnica działają następujące punkty przedszkolne, do których uczęszcza łącznie **176** dzieci.

- 1) Punkt przedszkolny w Starym Kadłubie przy Publicznej Szkole Podstawowej w Starej Błotnicy,
- 2) Punkt przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej w Starym Goździe,
- 3) Punkt przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej w Starych Sieklukach,
- 4) Punkt przedszkolny przy Publicznej Szkole Podstawowej w Kaszowie.

Niektóre z dzieci uczęszczających do ww. placówek oświatowych objętych jest pomocą w formie dożywiania w ramach rządowego programu „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”. W roku 2020 programem objęto ogółem **41** osób, w ramach ciepłego posiłku **41** osób a z zasiłku celowego skorzystały **133** osoby.

Uczniowie ze szkół na terenie gminy Stara Błotnicy korzystają ze wsparcia w formie stypendiów socjalnych 2020/2021. Z takiej formy pomocy skorzystało **33** uczniów.

Jednym z rozwiązań w systemie pomocy społecznej jest możliwość zatrudnienia asystenta rodziny do pracy na rzecz rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych.

Usługa asystenta rodziny prowadzona jest w celu wspierania rodzin we wzmacnianiu ich kompetencji opiekuńczo-wychowawczych,

a w szczególności:

- a) udzielania pomocy w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym w zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego;
- b) udzielania pomocy w rozwiązywaniu problemów socjalnych;
- c) udzielania pomocy w rozwiązywaniu problemów psychologicznych;
- d) udzielania pomocy w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi;
- e) wspierania aktywności społecznej;
- f) motywowania do podnoszenia kwalifikacji zawodowych;
- g) udzielania pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymywaniu pracy zarobkowej;
- h) motywowania do udziału w zajęciach grupowych dla rodziców, mających na celu kształtowanie prawidłowych wzorców rodzicielskich i umiejętności psychospołecznych;
- i) udzielania wsparcia dzieciom, w szczególności poprzez udział w zajęciach psychoedukacyjnych;
- j) podejmowania działań interwencyjnych i zaradczych w sytuacji zagrożenia bezpieczeństwa dzieci i rodzin;
- k) prowadzenia indywidualnych konsultacji wychowawczych dla rodziców i dzieci;
- l) wspierania kariery szkolnej dziecka;
- m) współpracy z instytucjami, organizacjami, specjalistami na rzecz dziecka i rodzin.

Asystent rodziny nie może w czasie wykonywania swojej pracy wyręczać rodzin w wypełnianiu ich obowiązków, ale wspierać ich i asystować w wypełnianiu zadań, które wcześniej rodzina wraz z asystentem rodziny opracowuje w planie pracy z rodziną.

Rodziny, którym wsparcia udzielił asystent rodziny.

- 2018 rok - 7 rodzin
- 2019rok - 7 rodzin
- 2020 rok - 7 rodzin

Rodzina dysfunkcyjna jest zamknięta w swoim kręgu, zakłamana (chroni „tajemnicę rodzinną”), panuje w niej zaburzona komunikacja i nieodpowiednie dopasowanie osób co do pełnionych ról . Jest nastawiona raczej na sztywne utrzymanie systemu rodzinnego, niż na rozwój swoich członków. Członkowie takiej rodziny bardzo często przyjmują role społeczne niezgodne z ich przekonaniami po to by dostosować się do panujących w ich dysfunkcyjnym systemie rodzinnym zasad i uniknąć ponoszenie negatywnych konsekwencji za zachowanie zgodne z ogólnie przyjętymi normami.

Dysfunkcja rodzinna, której skutki dotyczą dzieci, może przybierać różne formy:

- Alkoholizm, inne uzależnienia lub choroba psychiczna w rodzinie,
- Przemoc fizyczna lub psychiczna, maltretowanie i wykorzystywanie seksualne,
- Psychiczne opuszczenie dzieci (nieobecność emocjonalna rodziców), chłód emocjonalny,
- Czynne odrzucanie i dewaluowanie dziecka,
- Nadużycia emocjonalne, czyli używanie dziecka przez dorosłego do zaspokajania swoich potrzeb emocjonalnych (np. czynienie z niego powiernika spraw dorosłych, tworzenia koalicji z dzieckiem przeciw drugiemu rodzicowi)

- Stawianie nieadekwatnych do rozwoju i możliwości dziecka wymagań – infantylizowanie dziecka lub żądanie spełnienia nadmiernych oczekiwań
- Przerost sztywnych wymagań nad okazywaniem miłości i czułości
- Nadopiekuńczość i nadmierna kontrola.

Rodzina jest systemem społecznym , dlatego zaburzone funkcjonowanie jednego z jej członków uderza w całą jej strukturę, a zwłaszcza w dziecko, jako najsłabsze jej ogniwo. Aby rozwój dziecka w rodzinie przebiegał w sposób prawidłowy niezbędne jest aby posiadała ona następujące cechy:

- Tożsamość i strukturę
- Autonomię i wspólnotę
- Skuteczną komunikację
- Otwartość rodziny na świat

Dziecko wychowujące się w dysfunkcyjnej rodzinie doświadcza:

- Życia w ciągłym stresie i napięciu
- Koncentracji myśli, uczuć i postępowania wokół członków rodziny
- Zaprzeczania na zewnątrz o istnieniu problemów w rodzinie
- Izolacji społecznej rodziny, spowodowanej utrzymywaniem tajemnicy rodzinnej
- Zamiany ról w obrębie rodziny (np. matka przejmuje rolę ojca, starsze dzieci przyjmują rolę rodziców dla młodszego rodzeństwa)
- Trudnych emocji takich jak : wstydu, bezradności, niepewności, lęku, strachu, poczucia winy, żalu, tłumionej złości i wściekłości

Rodzina dysfunkcyjna nie rozumie emocji dzieci ani nie potrafi ich rozpoznać, dlatego dzieci wychowujące się w takiej rodzinie mają wykształtowane

następujące wzorce zachowań:

- Nakazuje podtrzymywanie tajemnicy rodzinnej (Nie mów!)
- Zakazuje wyrażania prawdziwych emocji (Nie czuj!)
- Zakazuje korzystania ze swojego rozsądku w ocenianiu sytuacji

(Nie myśl!)

- Podtrzymuje dysfunkcyjne relacje (Nie ufaj!)

Naturalną reakcją na niezaspokojenie podstawowych potrzeb są trudne emocje przeżywane przez dziecko:

- bunt, złość, wściekłość
- panika, lęk, przerażenie
- rozpacz, żal, smutek

W ramach wykonywania swoich obowiązków pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy oraz podmioty z nimi współpracujące oraz ich wspierające podejmują różnorodne działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych lub przeżywających inne trudności, które zaburzają prawidłowe funkcjonowanie rodziny. Podejmowanie takich działań wymaga od pracowników pełnego zaangażowania, zrozumienia oraz profesjonalizmu. Pracownicy Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej z pełną starannością dokonują szczegółowej i wnikliwej analizy sytuacji osób i rodzin borykających się z trudnościami życia codziennego, które mają bardzo negatywny wpływ na ich codzienne funkcjonowanie i wymagają wsparcia osób z zewnątrz.

Sytuacja materialna rodzin z terenu Gminy poprawiła się dzięki realizowanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy wypłaty następujących świadczeń :

- świadczenie wychowawcze 500+, z którego w 2020 roku wypłacono **14 406** świadczenia, na kwotę **7 181 374,00 zł**
- świadczenia rodzinne, z których skorzystało w 2020 **346** rodzin
- świadczenia z funduszu alimentacyjnego, z którego w 2020 roku skorzystało **235** rodzin,
- świadczenie Dobry Start 300, z którego skorzystało w 2020 roku **805 dzieci**, wypłacono świadczenia na kwotę **248 608,79 zł**

Bardzo istotnym wsparciem dla matek nigdzie nie ubezpieczonych jest świadczenie rodzicielskie wypłacane niezależnie od dochodu do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia. Świadczenie wypłacane jest w wysokości 1000 zł miesięcznie. Z takiej formy wsparcia w 2020 roku skorzystało **125** kobiet.

Na wypłatę powyższych świadczeń w 2020 roku wydatkowano kwotę **126 661,30 zł**.

Wsparciem dla rodzin z dziećmi jest również działający w naszej gminie od 2014 roku program Krata Dużej Rodziny. W ostatnim czasie KDR w naszej gminie cieszy się dużym powodzeniem. W 2020 wniosek o wydanie Karty Dużej Rodziny w naszej gminie złożyło **29** rodzin.

Analiza SWOT Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Analiza stanowi podstawę do określenia na jakich płaszczyznach życia rodzin należy podjąć działania, aby rodzina prawidłowo funkcjonowała i stanowiła pozytywne środowisko rozwoju młodego człowieka. Wobec tak skomplikowanych i zawiłych problemów wskazane jest zastosowanie pracy

socjalnej prowadzonej w celu wprowadzenia i wzmocnienia zmiany. Podejmując rozważania na temat roli rodziny w systemie profilaktyki, trzeba zdawać sobie sprawę z aktualnych zagrożeń, jak i rozwoju cywilizacji. Postawy wielu ludzi nacechowane są lękiem przed przyszłością, rozczarowaniem. Wiele małżeństw się rozpada. Rodzice są zapracowani, nie zwracają uwagi na potrzeby dziecka (głównie emocjonalne). Coraz bardziej widoczne są różnice pomiędzy bogatymi a biednymi. Najbardziej przez ten stan rzeczy cierpią dzieci, które pozostawione „same sobie” podejmują działania dewiacyjne, które prowadzą do niedostosowania społecznego.

Analiza SWOT to jedna z najpopularniejszych technik analitycznych, służących do porządkowania informacji. Skupia się ona głównie na odpowiedzi na pytania:

- Czy obecny stan zasobów gminy stanowi silną czy słabą stronę, tzn. czy jest czynnikiem ułatwiającym czy utrudniającym rozwój?
- Jakie szanse i zagrożenia dla gminy płyną z jej kontaktów z bliższym lub dalszym otoczeniem?

Analiza tych czynników pozwala na ocenę, jaki typ działań jest najbardziej użyteczny w osiągnięciu założonych celów. Jakościowa analiza sytuacji rodziny, dziecka i systemu opieki oraz prawdopodobnej przyszłej sytuacji pozwala na ukierunkowanie działań w ten sposób, by sprzyjały one osiągnięciu założonego celu.

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Opracowana Gminna Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych • Powołany Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w rodzinie • Działalność profilaktyczna i edukacyjna Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych • Baza instytucji wspierających rodzinę (GOPS, Policja, Sąd, PCPR, organizacje pozarządowe, służba zdrowia, oświata, Urząd Gminy) • Doświadczenie, wiedza, kwalifikacje oraz zaangażowanie w rozwiązywanie problemów społecznych osób działających na rzecz rodziny • Dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników pomocy społecznej, policji, pracowników oświaty, pracowników służby zdrowia • Zabezpieczenie w budżecie gminy środków na realizację zadań z zakresu wspierania rodziny • Infrastruktura oświatowa (4 szkoły podstawowe, 4 punkty przedszkolne • Duży poziom informatyzacji w gminie • Budowa nowoczesnych boisk i sal gimnastycznych • Działania na rzecz społeczności lokalnej (współpraca organizacji pozarządowych, Urzędu Gminy, Biblioteki, szkół) • Programy edukacyjne w szkołach • Zatrudnienie asystenta rodziny pozwalające na poprawę kompetencji społecznych i rodzicielskich oraz 	<ul style="list-style-type: none"> • Utrudniony dostęp do poradnictwa specjalistycznego (psycholog, psychiatra) • Bierna postawa wobec problemów występujących w rodzinie, niechęć do nawiązywania współpracy z placówkami niosącymi pomoc w tym zakresie • Brak pozytywnych wzorców osobowych w rodzinach dysfunkcyjnych, odrzucanie autorytetów takich jak szkoła, nauczyciele • Wyczuwana bezradność i roszczeniowość, uzależnienie od pomocy instytucjonalnej (głównie finansowej) i brak współpracy ze strony rodzin w zakresie rozwiązywania problemów • brak mieszkań socjalnych, komunalnych • Brak świadomości społecznej o potrzebach i możliwościach w zakresie opieki rodziny zastępczej

<p>nabycie umiejętności rozwiązywania problemów przez rodziny</p> <ul style="list-style-type: none"> • Wsparcie stypendialne dla dzieci i młodzieży 	
<p>Szanse</p>	<p>Zagrożenia</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę • Możliwość pozyskiwania funduszy unijnych i realizacja rządowych programów • Rosnące wsparcie finansowe dla rodzin o charakterze socjalnym • Wzrost świadomości i umiejętności korzystania przez rodziny z różnych form wsparcia • Wzrost świadomości jakie znaczenie i jaką wartość niesie za sobą rodzina • Nabycie przez rodziców wiedzy na temat wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych • Możliwość współpracy z organizacjami pozarządowymi • Zbudowanie zintegrowanego systemu wsparcia 	<ul style="list-style-type: none"> • Obecność zjawiska osłabienia więzi rodzinnych, hermetyzacja rodziny, • Przerzucenie odpowiedzialności za wychowanie i edukację dzieci na Państwo i instytucje • Wzrost kosztów utrzymania rodzin • Częste zmiany i trudności w interpretacji przepisów prawa • Zatrudnienie często daleko poza miejscem zamieszkania, a wręcz poza granicami Polski • Wzrost patologicznych zachowań wśród dzieci i młodzieży, • Konsumpcjonizm • Uzależnienie członków rodziny od alkoholu, środków odurzających, internetu, telefonu komórkowego • Wypalenie zawodowe pracowników

Tabela 4. Analiza SWOT Gminnego Programu Wspierania Rodziny.

Źródło: opracowanie własne.

Cel główny i cele szczegółowe Programu Wspierania Rodziny.

Celem głównym Gminnego Programu Wspierania Rodziny jest rozwijanie systemu wsparcia rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapewnienie odpowiednich warunków życia dzieciom w naturalnym środowisku rodzinnym.

Cele szczegółowe Programu :

1. Wzmocnienie roli, funkcji i wartości rodziny
2. Rozwijanie systemu wsparcia dla rodzin w kryzysie celem prawidłowego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych
3. Poprawa jakości życia i pomoc w zapewnieniu rodzinom bezpieczeństwa socjalnego
4. Przeciwdziałanie marginalizacji i degradacji społecznej rodziny
5. Podejmowanie działań na rzecz powrotu dziecka do rodziny biologicznej
6. Wsparcie kadry zajmującej się pomocą na rzecz rodziny

Cele szczegółowe będą realizowane poprzez poniżej przedstawione zadania i działania w ramach tych zadań.

Lp	Zadania	Działania	Realizatorzy	Termin realizacji	Wskaźniki realizacji działań
1.	Prowadzenie działalności profilaktycznej i edukacyjnej w tym szczególnie w stosunku do dzieci i młodzieży	1) promocja programów profilaktycznych i psychoedukacyjnych skierowanych do rodziców, dzieci i młodzieży 2) wspieranie i propagowanie idei wolontariatu oraz innych form aktywności społecznej na rzecz rodziny 3) udział w kampaniach promujących wartości rodziny 4) zagospodarowanie czasu wolnego dzieci i młodzieży poprzez propagowanie sportu, organizację różnego rodzaju konkursów wymagających	Szkoły, Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Ośrodek Pomocy Społecznej, organizacje pozarządowe, Gminna Biblioteka Publiczna	2021-2023	- ilość programów - ilość rodzin, ilość dzieci biorących udział w programach - ilość plakatów, ulotek - ilość przeprowadzonych kontroli w punktach sprzedaży alkoholu, papierosów

		<p>zaangażowania dzieci i młodzieży</p> <p>5) egzekwowanie zakazu dystrybucji papierosów, alkoholu i narkotyków wśród młodego pokolenia zgodnie z obowiązującymi przepisami</p>			
2.	<p>Udzielenie wsparcia i pomocy rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu swoich funkcji</p>	<p>1) praca z rodziną; - praca socjalna z rodziną (kontrakty socjalne) - konsultacje i poradnictwo rodzinne (psychologiczne, pedagogiczne, socjalne, prawne, zawodowe)</p> <p>2) współpraca ze szkołami, kuratorami sądowymi, policją w celu wypracowania wspólnych działań na rzecz rodziny</p>	<p>Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu</p>	<p>2021-2023</p>	<p>- ilość zawartych kontraktów socjalnych, - ilość udzielonych porad w punktach konsultacyjnych - ilość rodzin objętych pomocą przez asystenta rodziny - ilość dzieci uczestniczących w koloniach, wyjazdach - liczba założonych Niebieskich Kart,</p>

		<p>3) współpraca z Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołem Interdyscyplinarnym i prowadzenie wspólnych działań</p> <p>4) wsparcie asystenta rodziny,</p> <p>5) działania aktywizujące społecznie i zawodowo osoby pozostające bez pracy</p> <p>6) organizowanie czasu wolnego dzieciom w formie obozów, wycieczek, zimowisk</p>			<p>- liczba osób uzależnionych od alkoholu, która podjęła leczenie</p> <p>- liczba bezrobotnych na terenie gminy</p> <p>- liczba rodzin korzystających z pomocy ze względu na bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych</p>
3.	Poprawa jakości życia, zapewnienie rodzinom bezpieczeństwa socjalnego	<p>1) udzielanie pomocy finansowej i rzeczowej w formie:</p> <p>- zasiłków (celowych, okresowych, zas. rodzinne, św. wychowawcze</p>	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej, szkoły, Urząd Gminy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie,	2021-2023	<p>- liczba rodzin i dzieci objętych pomocą finansową,</p> <p>- liczba dzieci korzystających z bezpłatnego dożywiania,</p> <p>- liczba osób dorosłych i dzieci</p>

		<p>500+, św. Dobry Start 300+)</p> <p>-dożywiania dzieci i młodzieży w szkołach,</p> <p>-udzielanie pomocy w formie stypendiów i wyprawek szkolnych</p> <p>2) zapewnienie osobom doznającym przemocy miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej</p> <p>3) zabezpieczenie środków na pobyt dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej, regionalnej placówce opiekuńczo-terapeutycznej lub interwencyjnym ośrodku preadopcyjnym</p> <p>3) monitorowanie</p>	szkoły		<p>przebywających w placówkach</p> <p>- liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach</p> <p>- wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach</p>
--	--	---	--------	--	--

		sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin wymagających wsparcia			
4.	Doskonalenie współpracy i podnoszenie kompetencji służb zajmujących się niesieniem pomocy rodzinom	1) współpraca szkół, policji, służby zdrowia, GOPS, Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespołu Interpersonalnego, kuratorów i innych instytucji 2) stała współpraca z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Białobrzegach, jednostką realizującą działania w zakresie pieczy zastępczej 3) podnoszenie kwalifikacji zawodowych pracowników podmiotów uczestniczących w programie, a także asystentów rodziny	Wszystkie podmioty uczestniczące w realizacji Programu	2021-2023	- liczba spotkań, szkoleń, konferencji

Gminny Program Wspierania Rodziny zakłada tworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin z gminy Stara Błotnica.

Wspieranie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmierzenia się ze swoimi problemami przy wykorzystaniu własnych umiejętności.

Wsparcie instytucjonalne będzie zapewnione w sytuacji, gdy rodzina będzie musiała zmierzyć się z problemami, których nie jest w stanie samodzielnie rozwiązać.

Zadania wynikające z powyższego Programu realizowane będą zgodnie z zasadą pomocniczości i z uwzględnieniem podmiotowości dziecka i rodziny.

Realizatorzy Programu

Program Wspierania Rodziny w Gminie Stara Błotnica na lata 2021 – 2023 będzie służył realizacji gminnej polityki rodzinnej. Poniżej przedstawiono instytucje i organizacje realizujące zadania mieszczące się w zakresie wspierania rodziny oraz inne pełniące funkcje wspierające :

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Biało-brzegach
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny
- Placówki oświatowe
- Gminna Biblioteka Publiczna
- Policja

- Placówki służby zdrowia
- Sądy i kuratorzy sądowi
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Białobrzegach
- Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy
- Placówki wsparcia dziennego
- Parafie z terenu gminy Stara Błotnica

W realizacji swoich działań w/w podmioty powinny kierować się dobrem rodziny, a jej wspieranie traktować jako priorytet.

Opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny należy do zadań własnych gminy, a tym samym zobowiązuje jednostki samorządowe do realizacji celów w nim zawartych oraz do stymulowania i ukierunkowywania działań na rzecz dziecka i rodziny.

Źródła Finansowania Programu.

Źródłem finansowania zadań Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2021 -2023 mogą być środki finansowe pochodzące:

- z budżetu gminy,
- z budżetu państwa,
- ze środków unijnych,
- z darowizn.

Środki finansowe na realizację poszczególnych działań będą uwzględniane cyklicznie w rocznych planach finansowych.

Monitoring i Ewaluacja Programu.

Program na lata 2021 – 2023 będzie koordynowany przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Starej Błotnicy. W ramach jego realizacji będą gromadzone informacje, które pozwolą na ocenę postępów, wskażą dalsze potrzeby i zrekonstruują działania, które mają dać informację zwrotną, pozwalającą na określenie i wprowadzenie dodatkowych zmian w programie. Monitoring programu będzie prowadzony corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym programie. W terminie do dnia 31 marca każdego roku przedkładane będzie Radzie Gminy Stara Błotnica przez Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej roczne sprawozdanie z realizacji zadań z zakresu wspierania rodziny. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Gminny Program Wspierania Rodziny jest dokumentem otwartym i długofalowym. Będzie podlegał ewaluacji i monitoringowi w zależności od występujących potrzeb rozpoznawanych i ustalanych przez podmioty zajmujące się problemami rodziny. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację. Monitoring pozwoli na analizę i ocenę zebranych informacji i planowanie dalszych działań oraz doskonalenie dotychczas ustalonych.

Podsumowanie

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Stara Błotnica na lata 2021 – 2023 zakłada stworzenie optymalnych warunków do poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci.

Wsparcie rodzin będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego zmiernia się ze swoimi problemami. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności. Skuteczna pomoc dzieciom pozbawionym opieki oraz rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej wymaga skoordynowanego działania różnych instytucji zajmujących się rodziną i dzieckiem.

Gminny Program Wspierania Rodziny wyznacza nowe kierunki działania oraz zakłada kontynuację działań uznanych za potrzebne i wartościowe.

Program ma charakter otwarty i będzie systematycznie aktualizowany w miarę pojawiających się potrzeb oraz posiadanych możliwości.